

Nortura SA

Tertialrapport

mai - august 2018

Nortura
bondens selskap

Hovedtrekk:

- ➔ Konsernets driftsinntekter i 2.tertial endte på 7,5 milliarder kroner, en nedgang på 0,4 % målt mot fjorår. Svakere merkevaresalg bidro til at omsetningen i morselskapet falt med 1,7%, til tross for økt salg i storkjøkkenmarkedet og økt salg av helslakt til industrimarkedet. Høyere aktivitet i datterselskapene medførte at omsetningen i konsernet likevel endte på nivå med fjorår.
- ➔ Nortura har positiv utvikling i dagligvaresalget for kategoriene kylling, egg og spekepølser, mens salget av kjøttdeig, ferdigmat, pølser og stykket kjøtt var lavere enn fjorår. Nortura merkevares verdiandel av totalmarkedet utgjør 35,3% hittil i år, noe som er en nedgang på 0,6%-poeng.
- ➔ Kjedenes egne merkevarer (EMV) øker sin andel i dagligvaremarkedet fra 39,6% til 40,8%.
- ➔ Personal- og driftskostnader øker ca. 6,6% mot fjorår i tertialet. Økningen forklares i stor grad av engangskostnad (96 millioner kroner) knyttet til fremtidige forpliktelser for omstilling og gavepensjon. Økt aktivitet i datterselskapene, samt konsolidering av nye datterselskap, bidrar også til kostnadsvekst for konsernet, mens lavere driftskostnader i morselskapet bidrar positivt.
- ➔ EBITDA i 2.tertial 2018 svekkes med 138 millioner kroner målt mot 2. tertial i fjor, men justert for engangsposter er nedgangen på 32 millioner kroner. Lavere merkevaresalg og økt salg gjennom industrikanalene bidro til at bruttomarginen i morselskapet falt mot fjorår. Samtidig falt resultatene i datterselskapene, hovedsakelig som følge av mer krevende markedsforhold innen salg av biprodukter.
- ➔ Netto finansresultat i tertialet er bedret med 51 millioner kroner mot fjorår og utgjør ved utgangen av august -24 millioner kroner. Bedringen skyldes i hovedsak gevinst ved salg av aksjer i Landbruksforsikring AS og positive valutaeffekter, mens økt snittrente trekker i motsatt retning.
- ➔ Egenkapitalandelen er 29,6% ved utgangen av 2. tertial, en reduksjon på 2,2 %-poeng fra samme tidspunkt i fjor. Netto rentebærende gjeld dividert med EBITDA kommer ut på 6,0 – justert for engangsposter i EBITDA er forholdstallet 5,0.
- ➔ Resultat før skatt viser et underskudd på 9 millioner kroner i 2.tertial og et underskudd på 135 millioner kroner hittil i år.
- ➔ Råvarelageret i morselskapet er redusert med ca. 225 millioner kroner per august og bidrar til lavere kapitalbinding.
- ➔ Prognosene for totalmarkedet viser et fortsatt stort overskudd av gris i 2019. Per uke 39 lå det ca. 6350 tonn gris på reguleringslager.
- ➔ Nortura utstedte i mai et subordinert hybrid obligasjonslån på 500 millioner kroner. Lånet er klassifisert som langsiktig gjeld i balansen og har en løpetid på 60 år med første innløsningsrett etter fem år hvor selskapet har intensjon om å løse ut verdipapirene. Lånet er strukturert med formål å oppnå 50 % egenkapital kvalitet iht. S&P og Moody sine kredittvurderingsstandarder.

Konsernresultatet:

Mill kr	Konsern			Konsern		
	2.tert-18	2.tert-17	Indeks	Hittil 2018	Hittil 2017	Indeks
Driftsinntekter	7 540	7 569	99,6	14 792	14 632	101,1
Bruttofortjeneste	2 057	2 078	99,0	4 117	4 162	98,9
Bruttomargin	27,3 %	27,5 %	99,4	27,8 %	28,4 %	97,8
EBITDA uten engangseffekter	249	281	88,7	347	472	73,5
EBITDA	153	291	52,7	251	487	51,6
EBIT (driftsresultat)	-27	105	-25,9	-111	111	-100,3
Resultat f. etterbetaling og skatt	-9	72	-12,5	-135	53	-252,7

Forbedringsprogram

Nortura igangsatte ved utgangen av 2017 et forbedringsprogram for å sikre at selskapet så raskt som mulig returnerer til et resultatnivå tilsvarende 2016. Ambisjonene i programmet innebærer en økonomisk gevinst på om lag 700 millioner kroner over en treårsperiode. Tyngden av kortsiktige tiltak er rettet mot reduksjon av personalkostnader og reduserte priser fra selskapets produsenter (eiere). Øvrige tiltak er relatert til bedre styring av Norturas verdikjede, samt etablering av en mer bærekraftig distribusjonsmodell. Dette er komplekse problemstillinger som det vil ta noe tid å hente ut økonomiske gevinster fra. Ny IKT plattform (SAP) som er under implementering vil være en viktig premissgiver for å realisere disse.

Produksjons- og markedsutvikling:

- ➔ Norturas markedsandeler i tilførselsmarkedet for firbente faller mot fjoråret. Markedsandelen for fjørfe er markedsstyrt og andelen her er fortsatt synkende. For kalkun har markedsandelen siste 12 mnd. økt med 18 % poeng fordi Norsk Kylling har avsluttet sin kalkunproduksjon. For egg har det vært en vesentlig vekst i markedsandelen over tid, den forventes å være stabil framover.
- ➔ Slaktekvantum firbeinte dyr økte med 2 268 tonn (+3,9 %) i 2T 2018 målt mot 2017. Fjørfe redusert med 2 003 tonn (-12,2%).

2. tertial:	Storfe:	+ 2 456 tonn (+ 10,9 %)
	Gris:	- 806 tonn (- 2,4 %)
	Småfe:	+ 618 tonn (+ 31,6 %)
	Fjørfe:	- 2 003 tonn (- 12,2 %)
- ➔ Skjærekvantumet for firbente redusert med 4 720 tonn i 2T 2018 målt mot 2T 2017:

2. tertial:	Storfe:	- 935 tonn (- 7,2 %)
	Gris:	- 3 569 tonn (- 15,3 %)
	Småfe:	- 216 tonn (- 12,1 %)
	Fjørfe:	- 444 tonn (- 3,8 %)
- ➔ Foredlet kvantum kjøtt har en nedgang på 2 974 tonn (-7,5 %) (alle dyreslag) i 2T 2018 målt mot samme periode i fjor.
- ➔ Innveid mengde egg går ned med 935 tonn (- 4,5 %) i 2T 2018 målt mot samme periode i fjor.
- ➔ Salg av merkevarer til dagligvaremarkedet (Gilde, Prior, m.fl.) går ned med 2 145 tonn (- 5,8 %) i 2. tertial målt mot fjoråret. Totalt sluttmarkedssalg, dvs. inkludert produksjon av dagligvarekjedenes egne varemerker, salg til storkjøkken-, kiosk-, bensinstasjon- og servicehandel-markedet og Nortura-varer gjennom datterselskapet Norfersk, er 666 tonn (-1,4 %) under fjoråret.
- ➔ Konsernets samlede markedsandel i dagligvaremarkedet (merkevarer, EMV produksjon og Norfersk) faller mot fjoråret med 0,9 %-enheter. (kilde: AC Nielsen og egne beregninger).
- ➔ Produktkategoriene innen kjøtt i dagligvaremarkedet totalt (ut av butikk) faller med 0,2 % mot samme periode i fjor. (kilde: AC Nielsen).

Kommentarer til den økonomiske utviklingen for konsernet:

Effekt av engangsposter på EBITDA:

	Konsern			Konsern		
Mill kr	2.tert-18	2.tert-17	Endring	Hittil 2018	Hittil 2017	Endring
EBITDA	153	291	-138	251	487	-236
Resultateffekt realisasjon		-10	10		-23	23
Avsetning til omstillinger			0		9	-9
Avsetning gavepensjon	96		96	96		96
Sum justeringer	96	-10	106	96	-15	110
Justert EBITDA	249	281	-32	347	472	-125

Konsernets driftsinntekter i 2.tertial endte på 7,5 milliarder kroner, en nedgang på 0,4 % målt mot fjorår. Svakere merkevarer salg bidro til at omsetningen i morselskapet falt med 1,7%, til tross for økt salg i storkjøkkenmarkedet og økt salg av helslakt til industrimarkedet. Sommerens tørke bidro til noe høyere slaktning av storfe og samtidig svekket salg av grillsortiment i siste halvdel av grillsesongen som følge av restriksjoner for grilling. Høyere aktivitet i datterselskapene medførte at omsetningen i konsernet likevel endte på nivå med fjorår.

Bruttomarginen svekkes med 0,2%-poeng i konsernet og 0,7% i morselskapet. Lavere merkevarer salg og økt salg gjennom industrikanalene bidro til at bruttomarginen i morselskapet falt mot fjorår. Det er spesielt helslaktssalg som øker i perioden. Overgangen til grossiststyrt distribusjon og pakking i papp gav betydelige negative effekter på resultatet i 2017, noe som til dels har fortsatt inn i 2.tertial 2018. Dette skyldes at flere av de store kategoriene ikke var over på ny distribusjonsform før i 2- og 3.tertial 2017. Lavere utbetalingspris til produsentene, som er en del av forbedringsprogrammet i konsernet, bidrar isolert sett positivt på marginen.

Det norske **dagligvaremarkedet** for kjøtt og egg økte med 0,2%, målt i verdi ut fra butikk, per uke 36. Norturas merkevarer utgjorde 35,3% av totalmarkedet, en nedgang på 0,6%-poeng. Norturas totale markedsandel, inkludert produksjon av kjedenes egne merkevarer og salg gjennom Norfersk, sto for 44,7% av totalmarkedet, ned 0,9%-poeng fra fjorår. Samtidig økte kjedenes egne merkevarers andel av totalmarkedet med ca. 1%-poeng (40,8%). Nortura har positiv utvikling i dagligvaresalg for kategoriene kylling, egg og spekepølser, mens salget av kjøttdeig, ferdigmat, pølser og stykket kjøtt var lavere enn fjorår. I storkjøkkenmarkedet har Nortura en salgsvekst på 4,3% hittil i år. I denne kanalen vokser salget av kylling og egg, mens salget av ferdigmat og pølser faller noe.

Personalkostnader og andre driftskostnader i konsernet er hhv. 100 millioner kroner høyere og 17 millioner kroner høyere enn 2.tertial i 2017. Økningen forklares i stor grad av engangskostnad (96 millioner kroner) knyttet til fremtidige forpliktelser for omstilling og gavepensjon. Nye datterselskap (se kommentar side 10 angående utskillelse av Animalia AS) og økt aktivitet i eksisterende datterselskapene forklarer øvrig kostnadsvekst. Personalkostnadene (justert for engangseffekter) og driftskostnadene i morselskapet er hhv 3,6% og 5% lavere enn fjorår. Lavere produksjonskvantum og reduserte reparasjons- og vedlikeholdskostnader bidrar til et lavere kostnadsnivå.

Driftsresultatet (EBIT) for 2.tertial 2018 endte på -27 millioner kroner, en svekkelse på 132 millioner kroner sammenlignet mot fjorår. Hittil i år er driftsresultatet 222 millioner kroner svakere enn fjorår. Korrigert for engangseffekter er svekkelsen mot fjorår for 2. tertial og hittil i år henholdsvis 26 millioner kroner og 111 millioner kroner.

Avskrivninger i 2.tertial 2018 endte på ca. 180 millioner kroner, ned ca. 6 millioner kroner mot fjoråret. Hittil i år er avskrivningene redusert med 13 millioner kroner og utgjør per 2. tertial 363 millioner kroner. Reduksjonen skyldes i hovedsak en relativt lavere investeringstakt på varige driftsmidler, mens økte tilgang til varemerker/immaterielle eiendeler øker avskrivninger av immaterielle eiendeler med 4,3 mill.kr.

Netto finanskostnader er hittil i år bedret med 33,6 millioner kroner mot fjorår og utgjør ved utgangen av august -23,8 millioner kroner. Bedringen skyldes i hovedsak gevinst ved salg av aksjer i Landbruksforsikring AS og positive valutaeffekter. Resultatandel fra tilknyttede selskaper er noe redusert og sammen med en relativ økning i finansieringskostnad trekker dette ned netto finansresultat.

Resultat før skatt viser per august et underskudd på 135 millioner kroner, en svekkelse på 189 millioner kroner sammenlignet med fjorår.

Resultatet i Nortura SA:

Mill kr	Morselskap			Morselskap		
	2.tert-18	2.tert-17	Indeks	Hittil 2018	Hittil 2017	Indeks
Driftsinntekter	6 109	6 213	98,3	11 849	11 942	99,2
Bruttofortjeneste	1 686	1 761	95,8	3 340	3 488	95,8
EBITDA	73	184	39,6	67	260	25,6
EBIT (driftsresultat)	-62	47		-205	-18	
Resultat f. etterbetaling og skatt	-35	33		-210	-56	

Morselskapet Nortura SA inneholder "kjerneaktivitetene" i konsernet: å bringe slaktedyr og egg fra bonde til foredlede varer av kjøtt og egg i butikk, råvarer til hoteller, restauranter, o.l., eller som råvarer for videre produksjon hos andre industriaktører.

Datterselskapene:

Nortura SAs datterselskaper faller i to kategorier: internasjonal virksomhet og porteføljevirkosomhet i Norge.

Den internasjonale virksomheten består av selskapene Noridane Foods AS, som via kontorer i København og Oslo, samt satelittkontorer i Spania, Polen, Kroatia, Tyrkia, Brasil og Argentina, kjøper og selger kjøttvarer på verdensmarkedet. Curtis Wool Direct Ltd driver ullvaskeri og foredlingsvirksomhet på ull i Bradford, og internasjonal tradingvirksomhet i Bingley, UK. De eksportrettede selskapene Norilia AS og Norsk Dyremat AS driver eksportproduksjon i Norge rettet mot internasjonale markeder for hhv. biprodukter og dyremat.

Den norske porteføljevirkosomheten består av Fjordkjøkken AS, som produserer middagsretter for Fjordland AS, og Norsk Protein AS, som bl.a. håndterer proteinråstoff for hele kjøttindustrien. Norfersk AS er et heleid datterselskap som produserer ferske kjøttvarer til Norgesgruppen.

Hovedtall fra resultatregnskapet for de største datterselskapene er gjengitt i tabellen under.

Mill kr		2.tert-18	2.tert-17	Indeks	2018	2017	Indeks
Norilia AS	Driftsinntekter	136	130	105	299	286	105
	EBITDA	4	8	46	15	27	54
	EBIT (driftsres.)	2	6	38	10	22	47
Noridane AS (DK og N)	Driftsinntekter	637	539	118	1 272	1 061	120
	EBITDA	10	9	112	19	17	112
	EBIT (driftsres.)	10	9	111	19	17	112
Norsk Protein AS	Driftsinntekter	121	121	100	245	246	100
	EBITDA	11	18	59	29	41	70
	EBIT (driftsres.)	0	8	4	8	22	38
Fjordkjøkken AS	Driftsinntekter	144	141	102	290	274	106
	EBITDA	14	16	87	26	25	104
	EBIT (driftsres.)	9	11	81	16	15	106
Curtis Wool Direct Ltd	Driftsinntekter	180	185	97	347	371	94
	EBITDA	14	16	85	29	35	82
	EBIT (driftsres.)	11	13	84	24	30	80
Norfersk AS	Driftsinntekter	449	469	96	901	884	102
	EBITDA	6	4	159	13	10	134
	EBIT (driftsres.)	-1	-3	33	-2	-5	40

Balanse og kontantstrømanalyse:

Totalkapitalen øker med 492 millioner kroner fra utgangen av 2017 og med 309 millioner kroner fra samme periode i fjor. Endringen fra foregående år skyldes i hovedsak opptak av hybrid obligasjonslån - delvis motveid av nedbetalinger på lån, tilgang av immaterielle eiendeler knyttet til IKT-prosjekt og avsetning for forpliktelser relatert til gavepensjon/sluttpakker. Bruk av fordringskreditt reduserer kundefordringene med 597 millioner kroner – tilsvarende effekt ved samme periode i fjor var 668 millioner kroner.

Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter hittil i år er positiv med 625 millioner kroner, mot 211 millioner kroner i 2017. Et svekket driftsresultat kompenseres av positive effekter fra endring i driftskapital – herunder positive effekter relatert til innbetalinger fra Landbruksdirektoratet som ble godskrevet før og etter balansedato for henholdsvis inneværende og foregående år, økt omfang av omsetningsavgiftsmidler i beholdning, samt øvrige periodeposter. Netto utbetaling til investeringer belaster konsernets kontantstrøm med 280 millioner kroner og er fordelt på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler relatert til ny IKT-plattform

Netto rentebærende gjeld er per august 2 916 millioner kroner, en reduksjon på 369 millioner kroner mot samme tidspunkt i fjor. Nettogjeld dividert på EBITDA kommer ut på 6,0/ 5,0 med/ uten engangseffekter belastet EBITDA.

Egenkapitalandelen er 29,6% - en reduksjon på 2,2 %-poeng fra 2. tertial i fjor. Relativt høy likvidbeholdning trekker denne noe ned sammen med svekket resultat.

Hovedtall fra balansen sammenlignet med 2017 er vist i tabellen under:

	Konsern			Morselskap		
	2.tert-18	2.tert-17	Endring	2.tert-18	2.tert-17	Endring
Totalkapital (TK)	10 086	9 777	309	9 313	9 080	233
Egenkapital (EK)	2 988	3 112	-124	2 812	2 928	-116
EK/ TK	29,6 %	31,8 %	-2,2 %	30,2 %	32,2 %	-2,1 %
Netto arbeidskapital	835	1 184	-349			
Total rentebærende gjeld	4 109	4 157	-48			
Netto rentebærende gjeld (NIBD)	2 916	3 285	-369			
NIBD/ (EK + NIBD)	49,4 %	51,4 %	-2,0 %			
12 mnd rullerende EBITDA	489	1 015	-526			
12 mnd rull. EBITDA u/ eng.eff.	584	972	-388			
NIBD/ EBITDA	6,0	3,2	2,8			
NIBD/ EBITDA u/ eng.eff.	5,0	3,4	1,6			

Nortura utstedte i mai et subordinert hybrid obligasjonslån på 500 millioner kroner. Lånet er klassifisert som langsiktig gjeld i balansen og har en løpetid på 60 år med første innløsningsrett etter fem år hvor selskapet har intensjon om å løse ut verdipapirene. Hybridlånet vurderes til å ha en egenkapitalkvalitet på 50%.

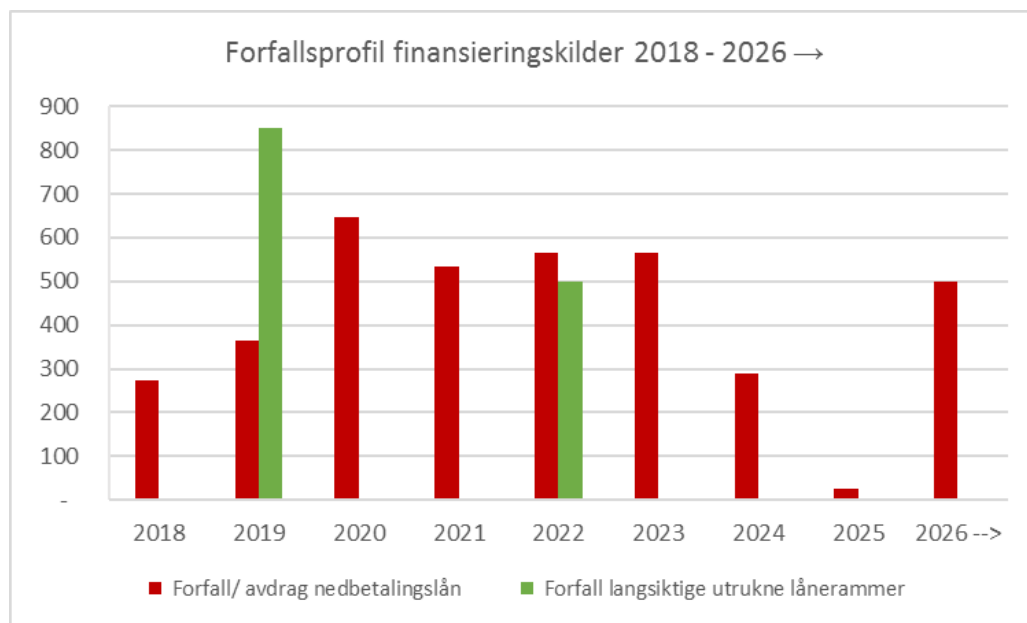
Finansiering:

Nortura har en bred og kostnadseffektiv tilgang til finansiering av virksomheten, og bruker obligasjons- og sertifikatmarkedet aktivt, i tillegg til lånerammer hos banker og andre finansinstitusjoner.

Forfallene i 2018 består i hovedsak av sertifikatlånportefølje på til sammen 200 millioner kroner, samt ordinære avdrag på lån hos Nordiske Investeringsbanken og Innovasjon Norge.

Netto utestående verdipapirisert gjeld bestående av obligasjoner og sertifikater er ved utgangen av 2.tertial på 3 068 millioner kroner.

Forfallsprofil for innlånsporteføljen er vist grafisk under:

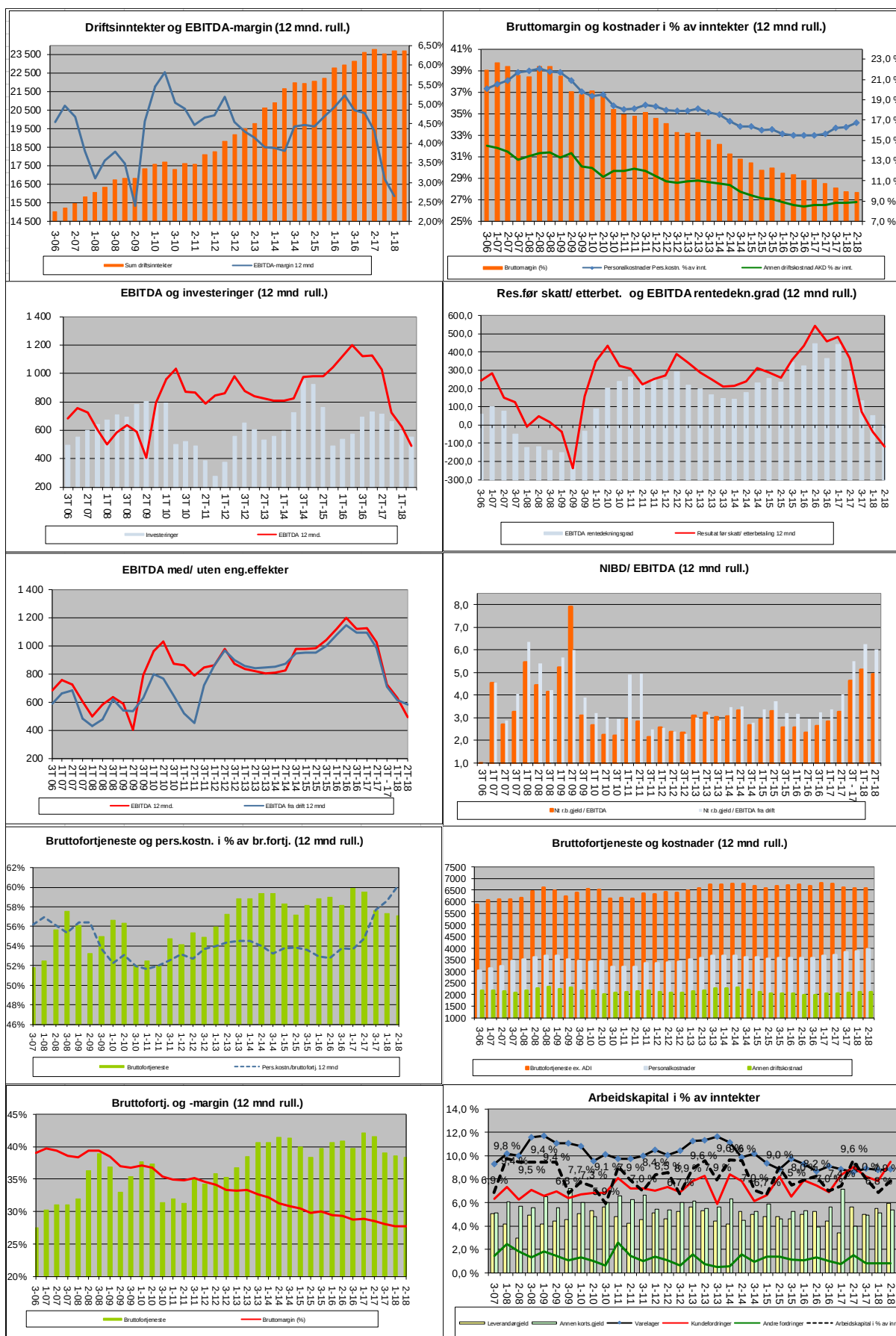
Nortura utstedte medio mai et subordinert hybrid obligasjonslån på 500 mill.kr. Lånet har en løpetid på 60 år med første innløsningsrett etter fem år hvor selskapet tar sikte på å løse ut verdipapirene. Lånet er strukturert med formål å oppnå 50 % egenkapitalkvalitet iht. S&P og Moody sine kredittvurderingsstandarder. Utstedelsen ble primært gjennomført for å styrke Norturas kapitalbase gjennom en utfordrende økonomisk periode.

Risiko- og usikkerhetsforhold for tredje tertial 2018:

Styret vurderer risiko i forbindelse med overgang til ny IKT-plattform, samt den generelle markedsrisikoen å være av størst betydning for siste tertial 2018.

Engangskostnader knyttet til forbedringsprogrammet som kommentert i tertialrapport for 1. tertial endte på 95,7 millioner kroner – beløpet er belastet konsernregnskapet i 2. tertial.

Langsiktig utvikling i sentrale finansielle nøkkeltall er gjengitt i figurer under:

NORTURA				
Finansregnskap				
Resultatregnskap				
Tall i mill kr Pr August	Konsern 2018	Konsern 2017	Morselskap 2018	Morselskap 2017
Driftsinntekter				
Salgsinntekt	13 255	13 164	10 392	10 453
Annen driftsinntekt	1 537	1 467	1 457	1 489
<i>Sum driftsinntekter</i>	14 792	14 632	11 849	11 942
Driftskostnader				
Varekostnad	10 675	10 470	8 509	8 454
Personalkostnader	2 512	2 365	2 163	2 075
Avskrivninger/nedskrivninger på varige driftsmidler	332	350	262	274
Avskrivninger/nedskrivninger av immaterielle eiendeler	31	27	10	4
Annen driftskostnad	1 354	1 310	1 111	1 152
<i>Sum driftskostnader</i>	14 903	14 521	12 054	11 959
Driftsresultat	-111	111	-205	-18
Finansinntekter og finanskostnader				
Resultat fra investering i datterselskap			0	0
Resultat fra investering i tilknyttede selskap	56	27	57	27
Annen finansinntekt	50	65	51	78
Annen finanskostnad	130	150	113	143
<i>Netto finansposter</i>	-24	-57	-5	-38
Ordinært resultat før etterbetaling og skattekostnad	-135	53	-210	-56
Skattekostnad	-31	13	-48	-13
RESULTAT	-104	41	-162	-42
Minoritetens andel av årsresultatet	17	19		

Utskillelse av Animalia AS har gitt påvirkning på konsernets brutto rapporterte inntekter og kostnader

Selskapet Animalia AS ble skilt ut fra Nortura SA fra 1.1.2018. Enhetens kostnader blir dekket bl.a. ved tilskudd fra Omsetningsrådet. Før utskillelsen ble kostnadene nettoført, slik at personalkostnader og andre driftskostnader ikke fremkom i morselskapets eller konsernets kostnader, men ble nettet mot mottatte tilskudd.

Personalkostnadene per 2. tertial 2017 utgjorde 32,1 mill.kr og andre driftskostnader 10,5 mill.kr. For å få riktig sammenligningsgrunnlag må disse beløpene tillegges konsernets driftskostnader per 2. tertial 2017 og summen av kostnadstallene (42,6 mill.kr) tillegges konsernets andre driftsinntekter.

NORTURA				
Finansregnskap				
Balanse				
Tall i mill kr	Konsern 31.08.18	Konsern 31.12.17	Morselskap 31.08.18	Morselskap 31.12.17
EIENDELER				
Anleggsmidler				
<i>Immaterielle eiendeler</i>				
Utsatt skattefordel	340	299	273	215
System og rettigheter	576	418	563	406
Goodwill	151	169	0	0
<i>Sum immaterielle eiendeler</i>	1 066	886	836	621
<i>Varige driftsmidler</i>				
Bygninger, tomt og annen fast eiendom	2 419	2 526	1 888	1 967
Maskiner og anlegg	710	743	474	520
Driftsløsøre, inventar o.l.	436	493	412	464
<i>Sum varige driftsmidler</i>	3 565	3 761	2 774	2 951
<i>Finansielle anleggsmidler</i>				
Investeringer i datterselskap	0	0	837	834
Lån til foretak i samme konsern	0	0	397	400
Investeringer i tilknyttede selskap	243	279	222	256
Lån til tilknyttet selskap	8	8	8	8
Investeringer i aksjer og andeler	299	244	297	241
Pensjonsmidler	233	233	232	232
Andre langsiktige fordringer	49	46	44	40
<i>Sum finansielle anleggsmidler</i>	832	809	2 037	2 011
Sum anleggsmidler	5 464	5 455	5 647	5 583
Omløpsmidler				
<i>Varebeholdning</i>				
Varebeholdning	2 104	2 100	1 718	1 744
<i>Sum varebeholdning</i>	2 104	2 100	1 718	1 744
<i>Kortsiktige fordringer</i>				
Kundefordringer	1 130	1 282	632	729
Andre kortsiktige fordringer	195	187	171	267
<i>Sum kortsiktige fordringer</i>	1 326	1 468	803	996
<i>Kontanter og bankinnskudd</i>				
Kontanter og bankinnskudd	1 193	571	1 145	482
<i>Sum kontanter og bankinnskudd</i>	1 193	571	1 145	482
Sum omløpsmidler	4 623	4 139	3 666	3 222
SUM EIENDELER	10 086	9 594	9 313	8 805

NORTURA				
Finansregnskap				
Balanse				
Tall i mill kr	Konsern 31.08.18	Konsern 31.12.17	Morselskap 31.08.18	Morselskap 31.12.17
GJELD OG EGENKAPITAL				
Egenkapital				
<i>Innskutt egenkapital</i>				
Obligatorisk andelskapital	226	231	226	231
Frivillig andelskapital	0	0	0	0
<i>Sum innskutt egenkapital</i>	226	231	226	231
<i>Opptjent egenkapital</i>				
Annen egenkapital	0	0	1 706	1 901
Konsernets fond	1 848	1 995	0	0
Fond for vurderingsforskjeller	0	0	128	128
Medlemskapitalkonto	522	523	522	523
Etterbetalingsfond	229	229	229	229
Minoritetsinteresser	163	144	0	0
<i>Sum opptjent egenkapital</i>	2 762	2 891	2 586	2 782
Sum egenkapital	2 988	3 122	2 812	3 013
Langsiktig gjeld				
<i>Avsetning for forpliktelser</i>				
Pensjonsforpliktelser	55	55	55	55
Langsiktige finansielle forpliktelser	1	1	0	0
Avsetning for forpliktelser	196	79	196	79
Forpliktelse ved utsatt skatt	26	27	0	0
<i>Sum avsetning for forpliktelser</i>	278	162	251	134
<i>Annen langsiktig gjeld</i>				
Gjeld til kredittinstitusjoner	878	1 226	860	1 208
Obligasjonslån	2 368	2 368	2 368	2 368
Hybridlån	500	0	500	0
Annen langsiktig gjeld	42	42	32	32
<i>Sum annen langsiktig gjeld</i>	3 788	3 637	3 760	3 608
Sum langsiktig gjeld	4 066	3 799	4 011	3 742
Kortsiktig gjeld				
Gjeld til kredittinstitusjoner	110	68	0	0
Leverandørgjeld	1 403	1 176	1 219	912
Betalbar skatt	-1	25	-1	5
Skyldig offentlige avgifter	258	234	217	187
Låneinnskudd og markedsreguleringstiltak	329	266	329	266
Annen kortsiktig gjeld	934	905	727	680
Sum kortsiktig gjeld	3 032	2 674	2 490	2 050
SUM GJELD OG EGENKAPITAL	10 086	9 594	9 313	8 805

Kontantstrømoppstilling

	Konsern 2018	Konsern 2017	Morselskap 2018	Morselskap 2017
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter				
Resultat før skattekostnad	-135	53	-210	-56
- Periodens betalte skatter	-20	-46	-6	-24
-/+ Gevinst og tap på anleggsmidler	2	-7	2	-7
+ Avskrivninger og nedskrivninger	363	376	272	278
+/- Endring i varelager	-5	65	25	72
+/- Endring i kundefordringer	151	-3	97	26
+/- Endring i leverandørgjeld	227	313	307	324
+/- Resultat ved bruk av egenkapitalmetoden	-56	-27	-57	-27
+/- Endring i andre tidsavgrensningsposter	98	-513	222	-468
= Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	625	211	651	118
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter				
+ Innbetalinger ved salg av varige driftsmidler	0	34	0	34
- Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler	-311	-419	-254	-329
+/- Endring i langsiktige fordringer	-4	-27	-1	-8
+ Innbetalinger ved andre investeringer og utbytte	95	28	94	27
- Utbetalinger ved kjøp av andre investeringer	-60	-146	-64	-133
= Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-280	-529	-224	-408
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter				
+ Innbetalinger ved opptak av ny langsiktig gjeld	0	450	0	450
- Utbetalinger ved nedbetaling av langsiktig gjeld	-255	-80	-254	-76
+/- Netto inn-/utbetalinger av obligasjonslån	495	357	495	357
+/- Netto endring i kassekreditt	42	-102	0	-170
+/- Inn / utbetalinger av egenkapital	-6	0	-6	0
= Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	277	626	236	561
= Netto endring i kontanter og bankinnskudd	622	308	663	272
+ Beholdning av kontanter og bankinnskudd ved periodens begynnelse	571	565	482	469
+ Likvider ved oppkjøp	0	0	0	0
= Beholdning av kontanter og bankinnskudd ved periodens slutt	1 193	872	1 145	741

Styrets erklæring:

Vi erklærer, i henhold til ABM-reglene versjon 10.0, punkt 3.4.4 - Delårsrapport, etter beste overbevisning at tertialregnskapet for 2. tertial 2018 er utarbeidet i samsvar med gjeldende regnskapsstandarter og god regnskapsskikk, og at opplysningene i regnskapet gir et rettviseende bilde av selskapets og konsernets eiendeler, gjeld, finansielle stilling og resultat som helhet. Vi erklærer også, etter beste overbevisning at tertialrapporten gir en rettviseende oversikt over viktige begivenheter i regnskapsperioden og deres innflytelse på tertialregnskapet samt de mest sentrale risiko- og usikkerhetsfaktorene virksomheten står overfor i neste regnskapsperiode.

Oslo, 24. oktober 2018

Trine Hasvang Vaag
styreleder

Per Heringstad
nestleder

Bente Roer

Merethe Sund

Johan Narum

Jan Erik Fløtre

Olav Håkon Ulfnes

Inger Lise Aarrestad Rettedal

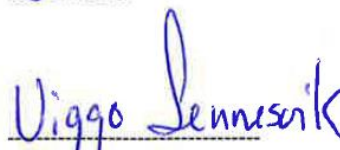
Jon Lilleslett

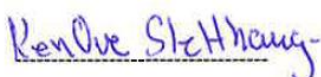
Kenneth Johansen

Tove Berit Berg

Viggo Sennesvik

Ken Ove Sletthaug

Erlend Rønning

Arne Kristian Kolberg
konsernsjef